

med hvilke Baand paa sig disse Præster gaa ind i Embederne. Hidtil har Kultusministeriet jo været ene om at bestemme disse, men det forekommer mig, at man faar en Betryggelse for, at Præsterne's Udvikling kommer til nogenlunde at følge med Folkets aandelige og kirkelige Udvikling, derved at Menighederne faa Indflydelse paa Valget af Præsterne. Jeg ved ogsaa, at dette Synspunkt deltes i alt Fald af en af vore foregaaende Kirkeministre, ikke den sidste, men den foregaaende. Han har udtalt, at han troede ogsaa, at naar man gav Menighederne Indflydelse paa Valget af Præsterne, kunde man i alt Fald paa forskellige Punkter løse den Væretvang, som nu hviler paa Præsterne. Jeg kunde ønske at høre fra den højtærede Kultusministers Side, om det er i Retning af Løsefrihed, den højtærede Kultusminister mener, Reformarbejdet kan gaa. Den højtærede Kultusminister har jo selv givet Anledning til, at et saadant Spørgsmaal rettes fra min Side, idet han antydede, at han mente, det var paa andre Punkter, Reformarbejdet burde rettes, end paa det, som dette Lovforslag omhandler.

Den højtærede Kultusminister nærede Frygt for, at det Flertal i Sognene, der stillede sig ligegyldigt eller køligt over for kirkelige Spørgsmaal, skulde faa Hovedindflydelsen paa Valget af Præsterne. Men naar faa den højtærede Kultusminister samtidig nærede Frygt for, at den Præst, der blev valgt, bagefter skulde være udsat for Chikanerier, Drillerier o. s. v., at Agitationen vilde være ud over Valget, saa vil jeg sige: Jeg tror, at dette i visse Maader allerbedst vil hindres derved, at det Flertal, som den højtærede Kultusminister karakteriserede som mer eller mindre ligegyldigt i kirkelig Henseende, over sin Indflydelse paa Valget, Underledes, hvis det derimod blev Tilfældet, at det blev et Mindretal, det i kirkelig Henseende fanatiske Mindretal, man jo mange Steder kan træffe, som fik Hovedindflydelsen. Det er en velkendt Sag, at der er ikke noget, der i den Grad er stillet til at opvække Fanatisme som kirkelige Spørgsmaal, vi have jo i den sidste Tid ikke oplevet saa lidt deraf, og jeg tror, at hvis det blev saadanne Mindretal, som fik Hovedindflydelsen paa Valget, saa vilde vi ganske vist staa Færd for at faa den Slags Tilstande, som den højtærede Kirkeminister udmalede. Men jeg tror ganske vist, at naar man giver Flertallet i Sognene en rimelig Indflydelse paa Valget af Præsterne — jeg tænker særlig derpaa, at man virkelig sikrer sig, at det ikke bliver et rent tilfældigt Valgflertal, men et virkelig Flertal af Sognets

Beboere, der over sin Indflydelse paa Valget — saa tror jeg, man vil faa en forholdsviis fredelig Præst og ogsaa et fredeligt Forhold mellem Præst og Sognebeboere.

Jeg deler nu ikke ganske den Opfattelse, den høje Kultusminister udtalte, at Flertallet i Sognene kan karakteriseres som mere eller mindre ligegyldigt i kirkelig Henseende. Jeg tror, det modsatte er Tilfældet. Det er ikke altid dem, der ere ivrigst paa Færde, der tale mest om kirkelige Spørgsmaal og gaa mest til kirkelige Møder, som i Virkeligheden ere de mest kirkelig sindede og mest religiøse Mennesker. Jeg tror, der i Flertallet navnlig af Landbefolkningen er en saa gammel rodfæstet religiøs eller kirkelig Tradition, at den endnu har Hovedmagten over Befolkningens Sind, i det mindste paa Landet, og jeg tror ogsaa, det er det, der vil komme til at gøre sig gældende ved Valget af Præster, man vil derved i alt Fald naa noget her imod at faa Præster, der virkelig kunne vinde Befolkningens Hjærter og Øren.

Naar den højtærede Minister frygtede for, at der vilde danne sig saa mange Valgmenigheder, vil jeg dertil sige, at dette vil jo dog til Dels hindres derved, at vi have Loven om Sognebaandsløsning. I denne Lov, som jo allerede nu benyttes i meget vid Udstrækning — og allerede inden vi fik denne Lov, er Sognebaandsløsning bleven benyttet her i Hovedstaden i alt Fald i meget vid Udstrækning — har man jo den Ventil, ad hvilken Misfornøjelsen giver sig Luft, og jeg tror derfor ikke, at der er snublerlig Grund til at nære Frygt for det Mindretal, som ikke havde været tilfreds med den valgte Præst. Det vil jo forholdsviis let hos en Nabopræst kunde finde Tilfredsstillelse for sin kirkelige Trang, hvis den valgte Præst ikke kan tilfredsstille den.

Jeg skal ikke komme ind paa en Kritik af den hidtil gældende Besættelsesmaade. Den ærede sidste Valer har jo allerede anført et ganske karakteristisk Bevis paa, at man har meget liden Betryggelse for, at det virkelig er kirkelige Synsmaader, der komme til at gøre sig gældende ved Besættelsen. Dette kunde sikkert dokumenteres saa grundigt, som man kunde ønske det, men det skal jeg helt lade ligge. Naar jeg derimod ser paa det foreliggende Forslag, vil jeg sige, at mine Indvendinger derimod gaa væsentlig i en anden Retning end den højtærede Kultusministers. Det forekommer mig, at den Ret, som Menigheden eller Sognebeboerne efter dette Forslag vilde faa, meget vel kan vise sig at være illusorisk. Jeg tænker særlig paa den Bestemmelse i § 3, der lyder